

VALENCIA NÒVA

SEMANARI REGIONALISTE

Número setit, 5 céntims

La correspondencia al Director
APAREIX ELS DUMENCHES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plaza d' Espartero, núm. 3, entresuelo

→ Valencia-(Grau) ←

Número atrasat, 10 céntims

No se tornen els orichinals

APAREIX ELS DUMENCHES

Grasies á tots

Plens de satisfacció, llansem està exclamation desde lo més fondo de nostre còrdia: ¡Grasies! ¡Grasies a tots! La misió d'el periodista, es molt delicà, graduauan sa importància segons la impressió qu'el moga á fer correr la ploma sobre el paper. Si es un reporter, cuja misió es la de informar á la opinió, no té més que procurar qu'esta siga tot lo més exacta possible. Si es un redactor, dedicat á articuls serios ó festius; no te més que descriurelos de modo y manera que logren el ff qu' él se proposa. Si es un director de un periódic politic, no té més que defendre el credo d' este, y el motiu de son existència, y d' este modo y manera pot estar segur y tranquil de que son treball serà correspost. Pero quant se trata d' un grup de chovens que no son escritors y que son únic credo polítich es defendre á sa terra patria, cuant estos viven que son sentir, no está cheñeralisat entre els seus paisans y traten de resusitar entre els el amor y cariño á la terra qu' els va vore naixer, cuant son pretensió es la de achuntarlos tots pera que en son cariño y esforz la llibertat de les caenes de la tirania que sufix, cuant se trata d' escriure pera tots els gusts y voler que sobre estos hacha uno predominat é independent, el amor á son regió, entones es molt gran esta

LA REDACSIÓ

misió, molt noble, molt... difísil. Ara bé. Que cuant una regió está sumament explorada y sons fills son, burlats y escarnits d' aquells que tenen la sagrada misió de protegirlos y donarlos peu pera son engrandiment y sa rechenerasió moral y materialment, entones, tots acudixen al primér crit que se llansa al aire en este concepte. Així ha susuit en l' aparisió de nostre semanari. Tots els nostres paisans s' han aglopàt a comprarlo pera vore lo qu' era VALENCIA NÒVA. La majoria d' ells mos han brindat son achuda, tant en la ploma com en tot lo que siga. Així pues, s' han vist en la imperiosa nesesitat de aumentar el tamai al segon número, sent asó la prova més evident de nostre exist. Han segut defraudades les seuhes esperances? El fet de haber agotat la tirá, mos ompli de satisfacció y mos obliga á creure que tots els valencians volen que desaparega la Valencia vella, la claudicà, la que sufríx en pasiensis y resignació totes les burles y humillacions que li fan, y que vixca una VALENCIA NÒVA, qu' en nom de tots, els defensa y obtenga son revindicació. Han segut nosatros els elechits? Pues alá anem, que la lluya, desde el primer número está acomençada y no es retirarem d' ella, hasta qu' els nostres paisans no mos retiren sa confiança, ú obtengam la victoria al gloriós crit de vixca VALENCIA NÒVA.

LA REDACSIÓ

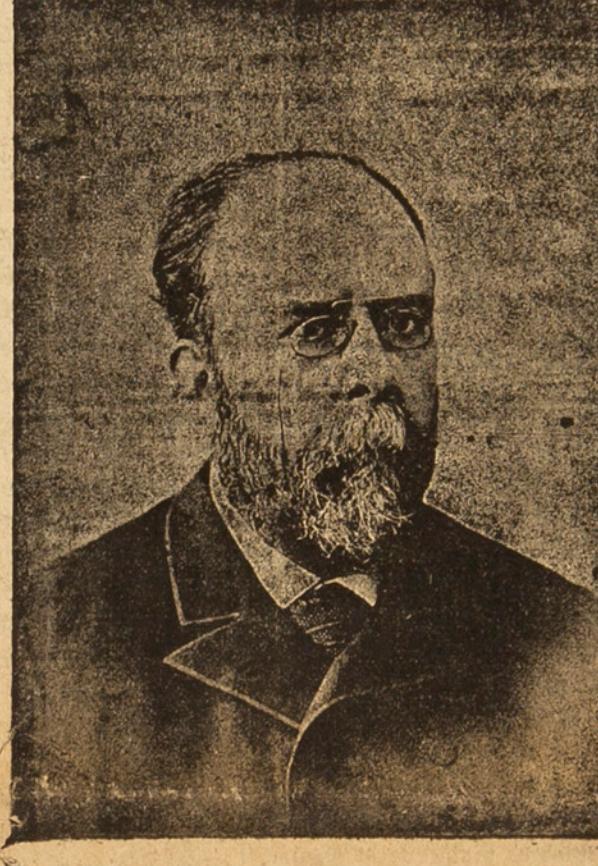
Ya es hora de que afirmem seriament, virilment, sense regust de xalachimengera y sense fum de sorrollosa traca que s' emporta l' vent. Hem de parlar clar y valencià y hem d' anomenar les coses pel seu nom. Y castellonencs, valencians y alicantins, hem de ser uns, y abans que tot y sobre tot, hem de ser VALENCIANS.

Ab motiu de la nostra questió del ferrocarril directe, ab la qual Valencia ha sigut burlada una vegada més per l' opresor despotisme del Poder Central, veus y entitatis qu' en altres ocasions combateren tant despiadada com equivocadamente les nostres doctrinas, han clamat solidaritat y valencianisme. La protesta viril de la Valencia justament indignada ha calmat y el Govern seguramente se riurà de la nostra conformació y de la nostra mansuetud.

Es necessaria una renovació espiritual y patriótica de la nostra terra: y parellament ab esta revolucionarisa, biá que afirmar virilment els nostres drets de poble digne contra les humiliacions y les bescas: biá que cridar Vixca Valencial en valencià, y s' ha d' amenysar ab els punys tancats.

Soleixina farem una Valencia digna, una Valencia forta, una Valencia nova.

MIQUEL DURÁN TORTAJADA

VALENCIANS ILUSTRES**"VALENCIA NÒVA"**

De nostre ben volgut amic paisà y cult escritor el Director d' el Diari de Sabadell.

Plaume en gran manera, amics, que hem demanau la colabració pera este mon intent de manifestació valencianista, escriure baix este titul, VALENCIA NÒVA, evocador d' un temps no llunyà, en que ab el mateix nom per bandera, vaig dirigir els meus primers passos y vaig donar els meus primers entusiasmes en la lluya per la noble causa de les nostres reivindicacions regionals.

Fé poc, uns coratjoses joves valencians, han fundat en Barcelona una entitat y un periódic ab l' esperançador nom de *Jovenut Valencianista*. També nosaltros, no f' molt temps, fundarem en Valencia esta Jovenut y laborarem per la Patria ab l' ardidesa de la fe y l' entusiasme dels poca anys. Ara sou vosatros que ab la reaparisió del semanari VALENCIA NÒVA, exitx de l' entranya de la part de Valencia que mira al mar, a eixa incomparable Mediterrani de sàgues blaves y tranquilles per aont en altres temps ens arribà el progrés y la cultura, em doneu una gran alegria y m' ompliu el cor d' un reconfortador optimisme.

VALENCIA NÒVA, *Jovenut Valencianista*, ens estos noms que ara retornen á la vida per la voluntat d' entusiasmes valencians, de plomes valencianes, com en aquells altres, *El Cri de la Patria, Renaixement*, encara no resucitats; hiá algo de la meua ànima qu' em recorda passades lluitas: entre la indiferència ó la hostilitat de la nostra terra envers els nostres redemptors ideals. Oh, quin suprem goig, amics! La nostra tasca de precursores no ha sigut esterà; els fets se reproduixen á la volta de pocs anys y ab els mateixos noms!

**

Es indubitable que Valencia està necessitada d' una renovació espiritual y patriòtica y á conseguir esta renovació han de tendir els esfors de tota intel·ligència modernament educada y de tot element sabient orientat. Y aquesta deu ser la noble y enlairada missió d' un periódic valencianista que porta el seu davant, com una trional bandera, estes dos paraules que son tot un programa: VALENCIA NÒVA.

Pera renovar patriòtica y espiritualment nostra terra y ab preferència esta nostra ciutat desorientada en extens y sensiblement castellanizada. En h'it necessitat de revolucionarisa, de foragitar del nostre costat llengüiss y costums exòtiques, imposades per la forma y per barbre domini contra el feble, contra l' opresor. Hem de tornar á ser nostros mateixos, traientnos de damunt el vergonyós estigma de poble conquerit.

La parla es la més significant manifestació de la existència d' un poble. A conservar nostra parla, bella y dobla com cap atra, á ennobliarla, á dignificarla, á colocarla en el lloc que li pertoca per les seues virtuts y perqu' es nostra, hem de dedicar totes les nostres energies, tots els nostres entusiasmes, tota la nostra fe; perque es indigne, es oprobriós y vergonyent, qu' els valencians oblidem per un' altra la nostra dobla llengua, aquella ab la qual un Rey noble y generós dictà sabies y democràtiques lleys y vostre diví Pare Ausias March, l' excel·le Poeta, cantà ab suprema inspiració y als espirituallistes els seus amors y els seus sentiments.

Hem de respectar les nostres costums, hem de reivindicar els nostres drets, hem de revolucionarisa. Y pera portar á cap a questa magna obra en mitj de la lamentable desorientació de la nostra terra, els pocs, els abnegats, hem de posar cor y cervell y entusiasme; y així portarem el convenciment á l' ànima dels sencills y dels humils y de tots els bons valencians qu' ens seguiràn convencuts de la noblesa de les nostres doctrines, y els que així no ho fassan, serán fills borts de la mare Patria, que renegaran del seu amor tres vegades pur, tres vegades sant.

**

Prout valencianisme de tabalet donsina; prout periodiques bilingües y de mal gust, qu' son una vergonya pera 'la qu' els escriuen y un mal perniciós pera 'la que 'la lignen; prout avives a Valencia en castellà, perque així em mataria en sentit patriòtic, prout «Himno á la Exposición».

**

Al vore la llum este semanari, es logich y natural que sent purament regionaliste y fervient defensor de Valencia, no olvide á la ilustre y gloriosa societat valenciana «Lo Rat-Penat», glòria perenne de Valencia y mare fecundíssima de innumerables filles, que honorant els mateixos, han honorat á sa mestra y á sa patria valenciana. Així pues, nosatros volent, correspondre als gloriosos antepasats, huí per huí, no tenim altres mitjós que publicar les seuhes biografies, sent la primera la del insigne poeta y fervent patrisi el Excm. d' l' Ilm. Sr. Don Teodoro Llorente Olivares. Naixqué el 1.º de Jiner de 1836, en el carrer de Serrano, número 29, en el edifis que hasta fa poch de temps ha segut casa de Socorro. Sons descendents per vanda de pare eren ricjans y naixqué el poeta en ocasió en que son pare prestava servisi de subteniente en Molvared, pues estable en el castell de guardià. En 1850, publicà son primera poesia. Cursà la carrera de Dret, en nostra Universitat, obtenint en tots els cursos, distinguides notes. Com á polítich, se distingui en el partit que acudílla Silvela, fou diputat á Corts dos voltes, y provincial varies. Com á periodista es llavor ha segut intensa, seria y honrà. En 31 de Jiner de 1866, dirigi el primer número de *Les Provincies*, exercint el carrech de director durant 43 anys.

Com á poeta, adquirí gran fama, y reissons estàns són triomfos y treballs. Publicà infinitat de obres, totes elles de meritíssima llavor literaria. En justa recompensa á sóns treballs y grandissim amor á son terra, fou nomenat historiador d' ella. Ademés obtingué distinguides condecoracions, entre elles, la de Caballer de la Gran Creu de les Reials Ordens d' Isabel la Catòlica y de Alfons XII. Caballer de la Real Orden de Carlos III. Academich numerari de la Real Academia de San Carlos de Valencia. Academich corresponsent de les Reials Academias Espanyola y de la Historia de Madrid y de Bones Lletres de Barcelona y Sevilla. President honorari de la Asociació de la Prensa Valenciana, de la societat Lo Rat-Penat, del Circul Valencià de Buenos-Aires, expresident del Ateneu Científich y Literari de Valencia, etc., etc.

Als 25 anys, se casà en D. Dolores Fal.

ó Serrano, resultant d' este matrimoni 5 fills y 8 nets. El immens cariño que sentia Valencia per son fill predilecte, se demostrà en motiu de son coronació en la Gran Pista de la Exposició de Valencia en Novembre de 1909, y més en cara en motiu de son enterro que fon sotuys y de una brillantés may vista.

En cara que ya publicà per tota la de-més prensa, en ocasió oportuna, la hermosa poesia valenciana el *Testament*, no resistiu al desig d' estampular en nostre modest semanari. Teodoro Llorente en esta poesia, hermosa com seuhua, sabé expressar en tems y delicats pensaments, tota la grandeza de s' ànima. El poeta que com Llorente, sabé recopilar en sa vida els tres hermosos ideals *Fe, Patria y Amor*, es més que poeta, home gran y immortal.

Son sentida poesia, es la siguiente:

"TESTAMENT

Quant jo muiga, amada espousa
si tu vius, y no 't fa noss,
tancam los ulls, los espills!
Si es morta ma companyera,
lo que ella amorosa fera
feude vosaltres, mos fills.

De fe y humitat en próba,
mortallume ab la ròba
del bón Pare Sant Francés;
de corones y garlandes,
de creus, insignies y bandes,
jvanitat, no 'm posué res.

En les mans lo Sant Rosari
vull portar; l' escapulari
del Carmen penjat al pit;
y com signe ben notori
de mon dijós desposí;
l' anell d' ór ficut al dit.

Quant me pôrtan á la tòsa,
davant, jinsignia gloriosa!,
vaixà ben alta la crèu;
si acompañantme 's dignaren,
los que 'n vida m' estimaren,
tal favor els pague Deu.

Paseume per la capella
de la Verge pura y bella,
Patrona dels valencians
y cuant arriba á la pòrta,
cante en veu no mol iòrta
un represa els capellans,

Pera guardar mes despulles,

baixant á terra les fulls,
no plantéu ningú ploré,
plantéu un xipr, que apunte
dret al cèl, y al cèl s' en munte,
com s' en munta la oració;

La oració, que tota pena
conhorta, dolsa cadena
que unix els vius y els difunts;
això, mos fills, vos demane;
que pregueu vos encomana
sempre agermanats y junts.

Pregueu á Deu que 'm perdone,
y la Santa Glòria 'm done,
ja que, indigne peccador,
si molt falté en esta vida,
mon ànima mal ferida
sempre ha estat plena de amor!

L' amor sant, divina esencie,
endolce vòstra existència,
donantvos dijes sens fi;
y quant, traquila y confiada,
alcéu al cèl la mirada,
enrecordeu vos de mi.

Y vosaltres, els insignes
trovadors, més que jo dignes
del que 'm donéu dols tribut,
per traure d' ell l' armonia
que trobar jo no sabí,
prengámon pobre llaut.

La Musa volguda y santa
que les patries glòries canta,
mare amorosa, el posé
en les meues mans febroses,
quant, coronada de roses,
del llach somni despatxa.

Més inspirat y més destres,
Oh, nobles amich! joh mestres
del Gay Saber triunrador!
teu vibrar totes ses còrdes,
cantant en tiples acòrdes
la Fe, la Patria y l' Amor.

Cantéu la Fe, llum segura,
que á la pobre criatura,
si enfosquis son seny lo mal,
entre nublaçons negres
móstra 'ls resplandors alegres
de son reyne celestial.

Cantéu la Patria, y si á terra
baixa el front, en mala guerra
ferit, digau á una veu
que aquell que la desampare,
fill fort de tan bona mare,
no tindrà perdó de Deu.

Cantéu l' Amor, que agermana
tota la família humana,
que entre tots partix el pa;
y en nostres vies asproses,
llirí entre cartas y roses,
á pomells esclarat fa.

Y si la glòria vos dona
la cobejada corona
de un rayent que no te fi,
penséu ab quanta alegria
jo en vòstre front la vorrà
y enrecordeu vos de mi!

TEODOR LLORENTE.

El Directe á Madrid

La construcció del directe no es cuestió que afecte solament á Madrid y Valencia, afecta á tota nació. Este negosi, deu preocupar seriament als de Madrid, tant ó més que als de Valencia, puesto que la seu construcció, supon que al cap de pocs anys de explotació hauria augmentat considerablement, enormement, el valor de totes les finques urbanes y rústiques de les dos capitals, així com el del comerç é industria de Madrid y Valencia. Pareix que tots els que mos interessa dita construcció, estigam tranquil, baix la oferta de la tercera subasta, pero al mateix temps, nos queda el retinent, de que sinó acudirà ningú á la subasta per no garantizar el 5 per 100, en tal cas, no debem desmayar, no caigam en la cobardia de apartar-nos de la lucha, pera plorar com flauxes dònes, nostra desgrasia y el afrent sufrit per el Sentralisme. Sigam homens y obtindrem la victòria. Escarmetats de totes les vergonxes que mos fan sufrir els de Madrid, no fiem en ells y acostumbrarem á contar en nosaltres mateix. Así pues, vacha una idea per si combé.

Presentense com á postors les dos capitals, Madrid y Valencia, representants per